

Aan de (burger-) raadsleden van de gemeente Dronten

Onderwerp: Financiële ontwikkelingen Sociaal Domein

Geachte (burger-) raadsleden,

Voorafgaande aan de behandeling van de kadernota 2019 en de jaarrekening 2017 willen we u meenemen in de financiële ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. Voor de uitvoering van het Sociaal Domein in 2017 en 2018 vormen het vigerende beleidsplan en de in 2016 vastgestelde Actualisatie het uitgangspunt.

Financiële ontwikkelingen afgelopen jaar

Afgelopen jaar hebben wij u tussentijds bericht over de financiële ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. In de voortgangsrapportage 2017 zijn de budgettaire ontwikkelingen Wmo, jeugdhulp en participatiewet behandeld. We constateerden dat de budgetten participatiewet en jeugdhulp niet toereikend zijn en dat bij de Wmo op dat moment voldoende ruimte was. In de programmabegroting 2018 hebben we nogmaals onze zorg uitgesproken over de (financiële) ontwikkelingen binnen de jeugdhulp. Zowel het gebruik als de kosten van de jeugdhulp stijgen meer dan dat we voor 2017 hadden verwacht.

In de slotrapportage 2017 meldden we u over de negatieve financiële ontwikkeling betreffende de jeugdhulp. De begroting 2017, zoals gepresenteerd in de voortgangsrapportage, zou fors overschreden worden wanneer de tendens van het 1-ste halfjaar zich zou doorzetten in het 2-de halfjaar. De bestemmingsreserve Sociaal Domein (stand circa 5 ton in de slot rapportage) zou dan niet voldoende zijn om dit tekort af te dekken (zie blz. 36 van de slotrapportage 2017).

Daarnaast is er over de eerste helft van 2017 een bestuurlijke rapportage Sociaal Domein opgesteld, waarin de oplopende (structurele) tekorten en risico's zijn toegelicht (bestuurlijke rapportage is behandeld in de raadscommissie op 16 januari 2018).

Het voorlopige resultaat 2017

Op basis van het huidige inzicht zien we, analoog aan het landelijk beeld, dat ook in Dronten vanaf eind 2016 de uitgaven sterk zijn gestegen: van een overschot van ruim € 1,4 miljoen in 2016 naar een tekort van circa € 3 miljoen in de jaarrekening 2017. Het financiële tekort in 2017 kan niet volledig gedekt worden uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein. Bij het vaststellen van de actualisatie Sociaal Domein in 2016 zijn verplichtingen vastgelegd voor 2017 en 2018 gedekt uit de bestemmingsreserve sociaal domein. Door het vastleggen van deze verplichtingen is de bestemmingsreserve niet meer toereikend om het tekort in 2017 te kunnen afdekken. De vastgelegde verplichtingen voor 2018 worden wel uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein

Bijlage(n): --

Datum : 26 april 2018
Bladnr. : 2
Kenmerk : U18.005572/TS/KE
Geadresseerde :

gedekt, maar er zijn daarnaast niet meer voldoende middelen in de bestemmingsreserve om het tekort 2018 te dekken.

Ook constateren we dat het geen tijdelijk tekort is, maar een structureel tekort.

Oorzaken tekort

Oorzaken voor het tekort zijn onder andere:

- Fors hogere uitgaven jeugdhulp, mede veroorzaakt door een toename van de vraag naar jeugdhulp van 20% en de duurdere residentiële zorg (overschrijding 2017 bedraagt circa € 2,8 miljoen);
- Daling van het positieve saldo Wmo van € 2,7 miljoen in 2016 naar € 0,8 miljoen door hogere uitgaven (stijging gebruik, stijging tarieven, investeringen in preventieve maatregelen en algemene voorzieningen) en een daling van de eigen bijdragen;
- Besluit om de uitgaven voor re-integratie tijdens de eerste beleidsperiode niet terug te brengen en de overschrijdingen in 2017 en 2018 te blijven bekostigen uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein. Het tekort bedraagt circa € 0,3 miljoen.

Evaluatie Sociaal domein

Dronten is niet uniek met deze tekorten binnen het Sociaal Domein. Meerdere gemeenten ervaren deze problematiek, met name binnen de jeugdhulp. Een ieder zoekt ook naar de oplossingen. In Dronten zijn we halverwege 2017 gestart met de evaluatie van het Sociaal Domein. We hebben Berenschot in september de opdracht gegeven de evaluatie verder uit te voeren. Op een (informele) bijeenkomst van raadsleden (op 31 oktober 2017) is door Berenschot het traject van de evaluatie gepresenteerd en heeft u mee kunnen denken over de inhoud en het vervolg van de evaluatie.

In de periode van oktober 2017 tot nu is in de evaluatie onze werkwijze 'de Dronter Koers' uitgebreid onderzocht en is met veel partners uit het maatschappelijke veld (zorg contractpartners en voorliggende voorzieningen) gesproken over de samenwerking en de werkwijze. Waar staan we nu en wat kunnen we verbeteren? Ook is onderzocht hoe het financiële tekort is opgebouwd en wat er aan gedaan zou kunnen worden om het tekort terug te dringen. Welke financiële scenario's zijn er te ontwikkelen om inzicht te geven, welke maatregelen bij kunnen dragen aan terugdringing van het tekort?

Berenschot is gevraagd om scenario's te ontwikkelen hoe kosten te besparen binnen het Sociaal Domein en daarnaast te investeren in de maatschappelijke agenda. Uitgangspunt hierbij blijft, voor ons als college, de menselijke maat en de financiële houdbaarheid. Berenschot heeft scenario's ontwikkeld waarbij aangegeven wordt welke keuze mogelijkheden er zijn aan maatregelen om de tekorten terug te dringen. Deze scenario's zullen op korte termijn aan u worden gepresenteerd. In overleg met de griffie wordt naar een geschikte datum gezocht.

Voor de jaren 2019 e.v. zal de evaluatie van de transitie Sociaal Domein en het op te stellen nieuwe strategisch beleidsplan Sociaal Domein het kader vormen voor de verdere uitvoering. Bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan en de te kiezen maatregelen zoals voorgesteld in de scenario's wordt u uiteraard betrokken. U wordt uitgenodigd voor de zogenaamde 'innovatietafels', aan deze tafels wordt met diverse maatschappelijke instellingen de verbeterpunten uit de evaluatie/ scenario's opgepakt en een beleidspad uitgestippeld. Het doel is u in oktober het strategisch beleidsplan aan te bieden, zodat u het beleidsplan ook kunt meenemen bij de behandeling van de begroting 2019 e.v.

Hoogachtend,

het college van Dronten

Drs. T. van Lenthe
Secretaris

mr. A.B.L. de Jonge
burgemeester